

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

Γ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 26

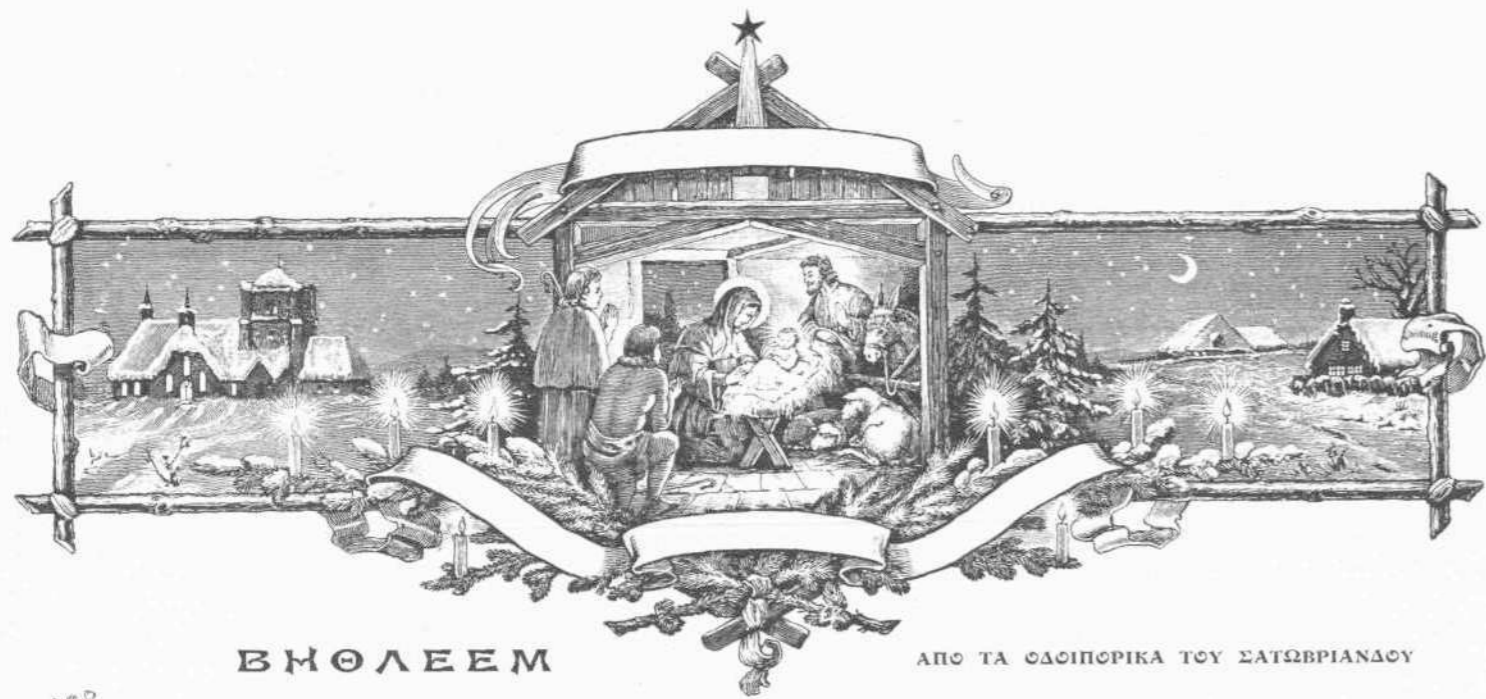
Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ * Δ. ΔΗΜΕΡ, ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1906



Η ΝΥΞ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

[Έργον τοῦ περιφημοῦ Γερμανοῦ ζωγράφου Ἀδριανοῦ Λουδοβίκου Ρίχτερ]



ΒΗΘΛΕΕΜ

ΑΠΟ ΤΑ ΟΔΟΠΟΡΙΚΑ ΤΟΥ ΣΑΤΩΒΡΙΑΝΔΟΥ

Οι πρώτοι πιστοί είχαν εγείρει βομών μικρών ἐπὶ τῆς φάτνης τοῦ Σωτήρος, ὁ Ἀδριανὸς τὸν ἀντικατέστησε δι' ἀγάλματος τοῦ Ἀδωνίδος ἀλλ' ἡ Ἑλένη, κορηνίσσα τὸ εἶδωλον, ἤγειρεν ἐκεῖ ναὸν καλλωπισθέντα κατὰ καιροὺς ἀπὸ τοῦ μετὰ ταῦτα χριστιανοῦς ἡγεμόνας. Οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰερώνυμος ἀπεσώθη εἰς Βηθλεὲμ. Ἡ πόλις ἐξηκολούθει νὰ εἶνε σεβαστὴ εἰς τοὺς προσκνητάς, φρουρομένη ἀπὸ ἐπτὰ ἡδὴ αἰώνων ὑπὸ ἁγίων μοναχῶν ἀφροσιωμένων εἰς διμνεκὲς ἐν αὐτῇ μαρτύριον. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ μᾶθῃ τὰ κατὰ τὴν σημερινὴν Βηθλεὲμ, τὸ ἔδαφός της, τὰ προϊόντα καὶ τοὺς κατοίκους ἅς συμβουλευθῇ τὸν Βολναί· ἐγὼ περιορίζομαι νὰ παρατηρήσω ὅτι ἡ κοιλὰς αὐτῆ δὲν μοῦ ἐφάνη τόσο γόνυμος, ὅσον τὴν περιγράφουν οἱ περιηγηταί.

Τὴν ἐπομένην, μόλις ἐξημέρωσε ἤρχισα νὰ ἐπισκέπτωμαι τὰ μνημεῖα τῆς Βηθλεὲμ, διὰ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ εἶπω ὀλίγα, ἂν καὶ περιεγράψωσαν πολλὰς ἕως τότε.

Ο ΝΑΟΣ

Ἡ μονὴ τῆς Βηθλεὲμ συγκοινωνεῖ μὲ τὴν ἐκκλησίαν δι' αὐτῆς περιτοιχισμένης μὲ ὑψηλοῦς τοίχους, τὴν ὁποῖαν διεσχίσσαμεν καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν ναὸν διὰ πλαγίας μικρᾶς θύρας. Ὁ ναὸς ἀναμφιβόλως εἶνε ἀρχαιότατος· καίτοι κατεστράφη καὶ ἐπεδιορθώθη πολυτάκις διατηρεῖ πολλά ἔγνη τῆς ἑλληνικῆς τὸν καταγωγῆς. Τὸ σχῆμα του εἶνε σταυροειδές, ὁ δὲ πρόναός του, ἦτοι ὁ ποῦς τοῦ σταυροῦ, κοσμεῖται μὲ τεσσαράκοντα ὀκτὼ κορινθιακοὺς κίονας εἰς τέσσαρας κίονοστοιχίας. Ἐπειδὴ ὁ πρόναος στερεῖται ὅλῳ, οἱ κίονες ὑποβαστάζουσιν ἑλάνην κορωνίδα ἀντὶ ἐπιστυλίου καὶ θρονοῦ. Διὰ τὸν ὄροφον ὑπάγει θολοειδὴς ὑπερτοῦς τοίχος, ὡς διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ στέγην, ἡ ὁποία κατέπεσε ἢ οὐδέποτε ἐτελείωσεν. Ἡ ἐκκλησία φωτίζεται μὲ τὸ φῶς μεγάλων παραθύρων καὶ ἐσομοῦντο οἱ τοῖχοι ἄλλοτε μὲ μωσαϊκὰ καὶ ῥητὰ τοῦ Εὐαγγελίου, γραμμένα δι' ἑλληνικῶν καὶ λατινικῶν χαρακτήρων, ὧν ὀλίγα



ΔΟΣΑ ΕΝ ΓΨΙΣΤΟΙΣ ΘΕΩΙ...

ἔγνη μένου. . . Τὰ μωσαϊκὰ αὐτὰ καὶ μερικὰ ἑλάναι εἰκόνας τῆς ἐκκλησίας εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν ἱστορίαν τῶν τεχνῶν. Παριστώσιν αἱ πλείσται ἁγίους κατὰ μέτωπον, ὀρθοῦς, ἀκίμπους, χωρὶς οὐρανῆς ἢ ζωηρότητα, ἀλλὰ μεγαλοπρεπεῖς καὶ σοβαροῦς. . .

Ὁ πρόναος τὸν ὁποῖον περιέγραφα ἀνωτέρω ἀνήκει εἰς τοὺς Ἀρμενίους χριστιανούς καὶ χωρίζεται διὰ τοίχον ἀπὸ τοῦ τρεῖς ἄλλους βραχίονας τοῦ σταυροῦ, ὥστε ἡ ἐκκλησία τώρα δὲν ἔχει ἐνότητα. Ὅταν διέλθῃ κανεὶς τὸν τοίχον αὐτὸν εὐρίσκειται ἀπέναντι τοῦ χοροῦ, ὅστις ὑψοῦται ἐπὶ τριῶν βαθμίδων καὶ βλέπει θυσιαστήριον ἀφιερωμένον εἰς τοὺς Μάγους καὶ κάτω εἰς τὸ ἔδαφος μαρμαρίνον ἀστέρα, ὅστις, λέγει ἡ παράδοσις, εὐρίσκειται ἀκριβῶς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ σημείου, ὅπου ἐστάθη ὁ ἀστὴρ ὁ θαυματουργός, ὁ ὀδηγήσας τοὺς Μάγους.

Ὁ τόπος ὅπου ἐγεννήθη ὁ Σωτὴρ εὐρίσκειται ἀκριβῶς ὑποκάτω τοῦ μαρμαρίνου τούτου ἀστέρος εἰς τὴν ὑπόγειον ἐκκλησίαν τῆς Φάτνης, περὶ τῆς ὁποίας θὰ ὁμιλήσω μετ' ὀλίγον. Τὸ θυσιαστήριον τῶν Μάγων ἀνήκει εἰς τοὺς Ἑλληνας καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ δύο πρόναοι, οἱ ὁποῖοι ὅμως εἶνε νεοὶ καὶ χωρὶς βομῶν. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ χοροῦ ὑπάρχουσιν δύο ἐλικοειδεῖς κλίμακες μὲ δεκατέσσαρας βαθμίδας ἐκάστη, διὰ τῶν ὁποίων καταβαίνει τις εἰς τὴν ὑπόγειον ἐκκλησίαν, ὑποκάτω τοῦ χοροῦ καὶ ὅπου εἶνε ὁ πάνσεπτος τόπος τῆς γεννήσεως τοῦ Σωτήρος. Πρὶν καταβῶ ὁ Ἠγούμενος μοῦ ἔδωκε λαμπάδα καὶ μοῦ ἀπηύθυνε σύντομον παραίνεσιν.

Εἰς τὸ Σπηλαίον

Τὸ σχῆμα τοῦ ἁγίου τούτου σπηλαίου δὲν εἶνε κανονικὸν διότι περιλαμβάνει τὸν σταῦλον καὶ τὴν φάτνην. Ἐχει τριάκοντα ἐπτὰ καὶ ἡμίσεως ποδῶν μήκος, δέκα τριῶν δακτύλων πλάτος καὶ ἑννέα ὕψος. Αἱ πλευραὶ τοῦ βράχου εἰς τὸν ὁποῖον εἶνε λαξευμένον ὅπως καὶ τὸ ἔδαφος εἶνε σκευασμένα μὲ πολύτιμον μάρμαρον.



Ο ΘΕΟΣ ΒΡΕΦΟΣ

Οἱ καλλωπισμοὶ αὐτοὶ ἔγιναν ἀπὸ τὴν Ἁγίαν Ἑλένην. Ἡ ὑπόγειος αὐτῆ ἐκκλησία μὴ φωτιζομένη ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, φωτίζεται ἀπὸ τριάκοντα δύο λυχνίας ἀφιερωθείσας ὑπὸ διαφόρων χριστιανῶν ἡγεμόνων.

Εἰς τὸ βῆθος τοῦ σπηλαίου, πρὸς ἀνατολὰς, εὐρίσκειται ὁ τόπος ὅπου ἔτεκεν ἡ Παρθένος τὸν Λυτρωτὴν τῶν ἀνθρώπων, διακρινόμενος διὰ λευκῆς πλακῆς ἐκ μαρμαρίνου, κεκοσμημένης μὲ ἰάσπιδα καὶ κωνυμμένης μὲ ἀκτινοειδῆ στεφάνην ἀργυρᾶν, γύρω τῆς ὁποίας ἀναγινώσκονται αἱ ἑξῆς λέξεις:

HIC DE VIRGINE MARIA JESUS CHRISTUS NATUS EST
Μία μαρμαρινὴ τράπεζα, ἀντὶ θυσιαστηρίου χρησιμεύουσα, στηρίζεται εἰς τὸν βράχον, ὑπὲρ τὸν τόπον ὅπου εἶδε τὸ φῶς ὁ Μεσσίας, φωτιζομένη ἀπὸ τρεῖς λυχνίας ἐκ τῶν ὁποίων ἡ ὀραιότερα ἀφιερῶθη ὑπὸ τοῦ Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ'

Ἡ Φάτνη

Ἐπὶ τὰ βήματα παρέχει πρὸς νότον εὐρίσκειται ἡ φάτνη, εἰς τὴν ὁποῖαν, κειμένην χαμηλότερα, καταβαίνει τις διὰ δύο βαθμίδων. Τμημα μαρμαρίνου, ἐνὸς ποδὸς ὕψους ὑπὲρ τὸ ἔδαφος καὶ λαξευμένον εἰς σχῆμα λίθου, δεκνύει τὸ μέρος, ὅπου κατετέθη ἐπὶ ἀρχῶν ὁ Βασιλεὺς τῶν Οὐρανῶν.

Οὐδὲν ὑπάρχει χαριέστερον ἢ σεπτότερον τῆς ὑπογείου ταύτης ἐκκλησίας, κοσμημένης μὲ ἰταλικὰς καὶ ἰσπανικὰς εἰκόνας παριστώσας τὰ εἰς τοὺς τόπους τούτους μυστήρια.

Βλέπει τις ἐκεῖ Παρθένους καὶ βρέφη κατὰ μίμησιν τοῦ Ραφαήλου, Εὐαγγελισμοῦ, Μάγων προσκνησίσεως, τὴν Ἑλευσιν τῶν Ποιμένων καὶ ὅλα τὰ θαυματοργήματα τοῦ Χριστιανισμοῦ, τὰ καταπληκτικά. Τὰ συνήθη τῆς φάτνης περικαλύμματα εἶνε κωνὰ μετάξινα καὶ ἀργυροποιήματα ὑφάσματα.

Ὁ λίβανος καίει ἀπαύτως πρὸ τῆς κοιτίδος τοῦ Σωτήρος. Ἦκουσα ὄργανον κροῖον τὰς γλυκύτερας καὶ κατασκευαστικότερας ἰταλικᾶς μελωδίας. Ἡ ἁρμονία αὐτῆ γοητεύει τὸν χριστιανὸν Ἀραβᾶ, ὅστις ἀφίνει τὰς βοσκούσας χαμηλοῦς του καὶ ἔρχεται, ὅπως οἱ παλαιοὶ ἐν Βηθλεὲμ ποιμένες, νὰ γονατίσῃ πρὸ τῆς φάτνης τοῦ Σωτήρος. Εἶδον ὁ ἴδιος αὐτὸν τὸν κείκορον τῆς ἐρήμου νὰ μεταλαμβάνῃ τῶν Ἀρχόντων Μυστηρίων πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου τῶν Μάγων μὲ κατάνυξιν ἄγνωστον εἰς τοὺς χριστιανούς τῆς Δύσεως. «Οὐδεὶς τόπος εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει ὁ Πέτρο Νερὲ, κἀμὲν εὐσεβέστερον τὸν ἀνθρώπον. Οἱ ἀπὸ παντοῦ συρρέοντες προσκνηταί, αἱ δημόσια εἶχα καὶ μετάνοια καὶ τὰ ὑπὸ πάντων τῶν χριστιανῶν βασιλέων στελλόμενα βαρύτερα δῶρα προσενοῦν εἰς τὴν καρδίαν ἐντύπωσιν, ἢ ὁποῖα εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐκφρασθῇ μὲ λόγους».



Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΝΑΚΤΟΡΙΣ ΕΠΙ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΙΕ'

βλέμματα, ημυρονοβλαβής. Όγρ'ά εως εις τ'α χειλη δ'εν ηδ'ονατο ν'α...

— Πτωχός Σάκης! Έγ'ελα τόσον καλά. Νά η τ'αχη μου! Μ'ιαν...

— Ο Μέγας Βεζύρης έβρινε καλόν ν'α συλλάβη τόν ένοχον.

— Πολύ ύποχρεωμένος από την ευγένειάν τους, ειπε' μου ετοιμά...

— Ο Άλλ'αχ είναι μέγας, τ'α σ'αδ'ιά του είναι αδιαπέραστα, αλλ'α...

— Η Μίτζι όμως δ'εν εκ'αιε και η λύπη τ'ην εξ'ησθ'ενει. Ποιός λουτόν...

Ίδου ότι ηκουσε διερχόμενον κάτωθεν τών παραθύρων της όμιλον...

— Εύχαριστώ, κυρία, ειπεν ευγενώς. Εις τ'ην πατρίδα μου σήμερον...

— Ίδου πώς ένας αιώνιος άτυχός δ'εν έμπορεί ν'α εορτάση τ'α Χρισ...

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

Μετάφρασις ΜΙΧΑΗΛ Χ. ΑΙΛΙΑΝΟΥ C. TORQUET

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

Α'ιτάι α'ι εφήμεροι ύπάρξεις — τ'α παιγνίδια — πο'υ χαροποιούν τ'α...

— Έχουν και τ'ην ψυχολογίαν τ'ων. Ίδέτε τ'ην μικράν άνεμιάν σας. Θέλει κούκλαν. Θέλει ν'α...

— Η ψυχολογία αυτή δ'εν μετεβλήθη από όλους τούς αιώνας.

Α'ι μικράι Αιγύπτια — τ'α πρώτα πολιτισμένα μικρά — έπαιζον και αυτά με κούκλας...

Εις σαρκοφάγους έλληνικούς μικρών ευρέθησαν μικροσκοπικά μαγειρικά σκεύη και άλλα οικιακά έπιπλα, με τ'α όποια...

Τ'α παιγνίδια τών Έλληνοπαίδων, όταν εμεγάλωναν, άριε-ρούντο εις τούς θεούς.

Παρά τ'ην κούκλαν, τ'ο ψεύτικο α'λογον ένοχός εξ'ηρησίμευσεν ως συνειθέστατον παιγνίδι. Τ'α α'λογα επί αιώνας ησαν ξύλινα, χονδροειδή...

Η πολιτέλεια όμως εις τ'α παιγνίδια έπεκράτησεν από τόν δεκάτον έκτον α'ίωνα.

Τ'α λιλιοπούτεια αυτά νοικοκυριά με τ'ας κηρίνας οικοδοσποίνας τ'ων ε'κινήσαν τόν θ'αναμασμόν εις τ'ην λεπτομερή μίμησιν τών μεγάλων νοικοκυριών...

— Νά σ'ας 'πό κ' α'λλο; Αυ'ο γειτόνισσες ειχαν συμφωνήση ν'α ξυπνήση η μ'α τ'ην α'λλη ν'α ζυμώσουν. Τ'ο π'ηραν μ'ηροιδιά οι Καλλικαντζάροι...

— Στάθητε ν'α σ'ας 'πό ένα παραμύθι. Λέγοντας τ'ο παραμύθι ε'φρόναζεν ο πρώτος κόκκορας: — Μαύρος είσαι, λένε οι Καλλικαντζάροι...

— Άντεστε ν'α φύγομε, κ' έρχετα ο τουρλόπαππας, με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

Σήμερον η ώραία παραδοσις περ'ι τών κακών πνευμάτων τείνει να ενδ'είνη, ε'φ' όσον προβαίνει η ανάπτυξις και η εκπολίτισις.

— Η Μίτζι όμως δ'εν εκ'αιε και η λύπη τ'ην εξ'ησθ'ενει. Ποιός λουτόν ν'α κ'αμη ν'α β'ε'υση επ' αυτόν τ'ου παμ'άγου πυρός η γλυκερία δροσός τών διακρών της;



ΤΑ ΚΑΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

(Ο Καλλικαντζάρος. — Λαϊκά παραδόσεις).



Α'ς ακούσωμεν τ'ην γιαγιάν — τ'ην παράδοσιν — ν'α μ'ας όμω'η διά τ'ο «δωδεκάημερο» τ'ο όποιον αρχίζει τ'α Χριστούγεννα και τελειώνει τών Φώτων.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Έχουν ούρα και κ'ερατα οι Καλλικαντζαράοι και ε'ινε ο φόβος τ'ου λαού.

— Μπαίνουν τ'ην νύκτα στα σπήτ'ια, λέγει η γιαγιά — παράδοσις — και δ'εχουν και π'νίγουν και κ'έβρον άνθροπους.

— Ένο'υ Καλλικαντζάρονο εκούλοπόνα η γυναικα. Κτυπάει λοιπόν τ'ην πόρτα τ'ης μαμ'ης. — Τ'ι θέλεις; τ'ο'υ λέει η μαμ'η. Δ'εν τ'ον ε'γνώρισε γιατί οι Καλλικαντζάροι γίνονται και σαν τ'ους άνθροπους όταν θέλουν.

— Νά σ'ας 'πό κ' α'λλο; Αυ'ο γειτόνισσες ειχαν συμφωνήση ν'α ξυπνήση η μ'α τ'ην α'λλη ν'α ζυμώσουν. Τ'ο π'ηραν μ'ηροιδιά οι Καλλικαντζάροι και τ'ην νύκτα επ'ηγαν σ'την πόρτα τ'ης μ'ας κ' εκτύπησαν: — Ξύπνα, κυρά γειτόνισσα, ν'α ζυμώσωμε!

— Στάθητε ν'α σ'ας 'πό ένα παραμύθι. Λέγοντας τ'ο παραμύθι ε'φρόναζεν ο πρώτος κόκκορας: — Μαύρος είσαι, λένε οι Καλλικαντζάροι, δ'εν σε φοβόμαστε. Τ'άχα νύκτα ε'ινε ακόμη. Έπειτα σε λίγο καλαίει και ο δεύτερος κόκκορας: — Κόκκορας είσαι, λένε, δ'εν σε φοβόμαστε. Τ'άχα τ'ώρα ζημερώνει ακόμη. Στ'α τελευταία φωνάζει και ο α'λλος κόκκορας: — Άσπρος ε'ινε, λένε. Τ'άχα ημέρα. Άντεστε ν'α φύγομε, κ' έρχετα ο τουρλόπαππας, με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

— Άντεστε ν'α φύγομε κ' έρχετ' ο τουρλόπαππας με τ'ην άγιαστούρα του και με τ'η βροχτούρα του.

Εις τόν Πόρον θεησκόλητοι γραία βεβαίου ενόρκως ότι ειδον καλλικαντζάρον εξηρησιωμένον, και θέλοντα ν'α εφορηήση εναντίον τ'ων και ότι από τ'ην μα'νιαν τ'ων τ'ας ε'ωσεν η νηστεία, με τ'ην όποίαν παρεσκευάζοντο διά ν'α κοινοήσουν τών Άζωράτων Μυστηρίων.

Εις τ'ην ώραίαν ν'ησον τ'ου Σαρωνικού — τόν Πόρον πάντοτε — πρό όλίγων ετών συνέρη και τ'ο εξ'ης χαριτωμένον πεισόδιον. Έν'ο' μ'ια οικογένεια ναυτιζών διεσεδάζε τ'ην νύκτα τών Χριστουγέννων, ο έγγονος, νεανίας ζωηρότατος, απολαίων ως πάντοτε άμερίστου τ'ης λαρείας τ'ης γιαγιάς, εκούρη εις τ'ο ύπόγειον τ'ου πατριαρχικού οικίσκου, θηρωμένος δι'οτι ο πατήρ τ'ον δ'εν τ'ου έπέτρ'επε ν'α εξ'είλη και συναντήση τ'ους φίλους τ'ου. Μετ' όλίγων ε'χρηιάσθη ν'α άνανεωθή η ποσότης τ'ου εν χ'ρησει οίνου και κατ'ήλθεν εις τ'ο ύπόγειον η γιαγιά διά ν'α πληρώση τ'ο δοχείον, μονολογούσα και εξορκίζουσα τ'ους καλλικαντζάρους. Έξαφνα παρά τ'ην βαρέλαν εις τ'ο άσχοκίτηνον και τρεμοσβύνον φώς τ'ου λύχνου τ'ης διακρίνει ένα όγκον σκοτεινόν.

— Τ'ες μερ'ιπάντ! τ'ο'υ λέγει. [Φεύγα, μερ'ιπάντ]. — Κο'ν ντ'ο τ'ε β'ε'μ — απαντ'ά ο Καλλικαντζάρος ο όποιος ε'γνώριζε αρβανίτικα. [Πο'υ θ'ες ν'α π'άω;]

— Η γραία αρχίζει τ'α στανοκοπήματα καλούσα τ'ο κακόν πνεύμα τ'ου ύπογειου ν'α φύγη, αλλ' εκείνο εξακολουθει πάντοτε εις τ'ην άλβανικήν διάλεκτον ν'α απ'ευ'η τ'ην γραίαν, τ'ον ν'όν τ'ης και τ'ον ε'γγονόν τ'ης με τ'α τρομερώτερα δυσνηγίματα, άν δ'εν άφησον τ'ον ε'γγονόν τ'ης ν'α εξ'είλη. Και η πα'χη γιαγιά έντρομος σπεύδει πλησίον τ'ου ν'ιού τ'ης και τ'ον εκλιπαρεί διά τ'ον π'είθει ν'α στέρξη εις τ'ην διαταγήν τ'ου κακού πνεύματος. Και ο ε'υφ'ης έγγονος έτρεξε και συνήτησε τ'ους φίλους τ'ου.

Τ'ην ευπιστίαν τ'ην εκμεταλλεύεται πάντοτε η πονηρία, υπά-ροχον δε και άλλα παραδείγματα, πλείστα όσα — και εις αυτάς τ'ας διηγήσεις τ'ων γραίων — κατά τ'α όποια τ'ους καλλικαντζάρους ε'δουσημίσησαν περισσότερον άνθροποι αναλαβόντες ν'α πα'σουν ο'λον ύπεργειον πνευμάτων. Τ'ώρα πλέον εκλείπει αυτά όσημέρα.

Και εκλείπειν μαζί με τ'α λείψανα τ'ης γενεάς α'ι παραδόσεις και θα μείνουν μόνον εις τ'ο στόμα τ'ων τροφών και τ'ων μητέρων προς εκφόβισιν τ'ων δυστροπούτων παιδιών.



ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΝ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ * * * * *

* * * * * ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ * * * * *

* * * * * ΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΕΠΟΧΑΣ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑΝ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΝ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΡΕΤΑΝΙΑΝ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΕΣΣΑΡΑΒΙΑΝ



ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΚΑΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ



Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΜΕΣΟΥΝΥΚΤΙΟΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ



— Καλήν ἑσπέραν ἄρχοντες... —



ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΙΑΤΙΑΝ



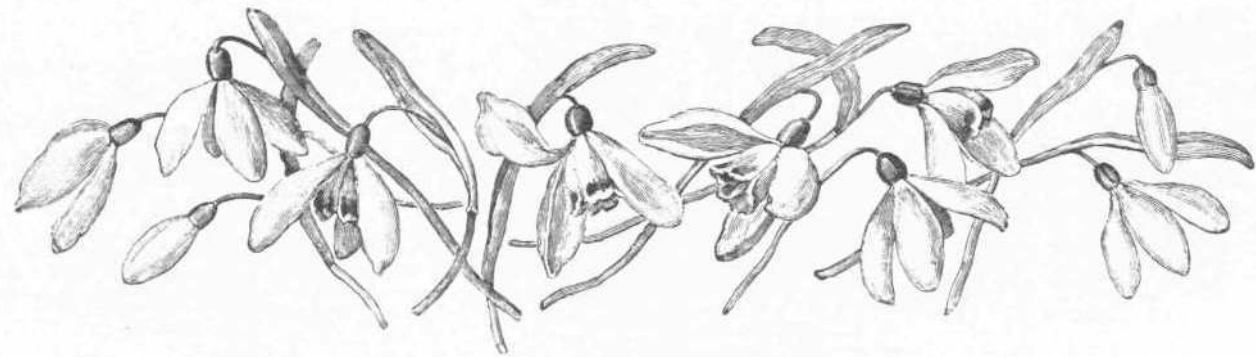
ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΡΜΕΝΙΑΝ



ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑΝ



ΤΟ ΔΕΙΠΝΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΔΩΒΙΚΟΥ ΙΕ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΠΟΜΠΑΔΟΥΡ ΕΝ ΒΕΡΣΑΛΛΙΑΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ



ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΜΡΩΩΝ

(25 Δεκεμβρίου 1822)



Από την μεγάλην εποποιίαν του Ίερού Αγώνος είνε ή σκηνή αυτή.

Από τους χρόνους που έπίστειναν εις Χριστόν Σωτήρα του κόσμου, αλλά καί Σωτήρα της Ελλάδος.

Είχε επέλθη ή καταστροφή του Πέτα, ή ύποταγή πολλών άρματολών της Αιτωλίας και Ακαρνανίας. Έφρουρον όλοι εις τας Ίονιους νήσους πρό της συμφοράς. Πένθος και άπελπισία και κατάληξις. Εις τό Μεσολόγγι ό Μανροκορδάτος, ό Μάρκος Μπότσαρης και εξακόσιοι μόνον άνδρες, με όλίγα άτελη κανόνια και τροφάς δι' ένα μήνα. Απ' έξω ό Όμηρ Βρωώνης και ό Κιουταής από την ξηράν, ό Ίουσοφ πασάς από την θάλασσαν. Τό σχέδιον της αντίστασεως παράτολμον, γιγαντώδες, σχέδιον μετά γενναίων άπελπισίαν, είχε καταστροφώθη.

Ό Μανροκορδάτος εις τους παριστώντας τό δυσχερές της θέσεως του Μεσολογγίου άπίητα, ότι δέν θα έφρουγεν άπ' εκεί έφ' όσον εις και μόνος άνήρ ύπήρχε πρόθυμος ν' άγωνισθή.

Άπλητόντο έπταπλάσιοι άνδρες από όσους ήσαν εκεί διά να φρουρηθή καλώς τό φρούριον της πόλεως, οι όλιγοι όμως ύπερασπισταί του βλέποντες άπεράντον στρατόπεδον από ξηράς, στόλον ίσχυρόν, ό όποιος ήμυδιόζε τον έπιστοιτισμόν, από θαλάσσης και την προσέλευσιν έπικουριών, είχαν άποφασίση:

... Στ' άρματα να σταθοΐμε Πατρίδα να γλιτώσωμε ή να θανατωθοΐμε. Τόν τόπο να τιμήσωμε, τό άθος της Ελλάδος ποίνε στον κόσμο ξεκινούσος, είνε και πανειμένος ποίνε κλειδί της Ροΐμελης και του Μωριά κολωνα

Κι αν μας αφήσουν μοναχούς, πάλι δέν προσκυνοΐμε.

Ό άποκλεισμός θα έθανάτου εκ της πείνης τους γενναίους εκείνους, ό καταστροφή των έχθρόν ίσως εισόρμα εις την πόλιν, επάνω από πτώματα έστω.

Ήτο περί τή τέλη Όκτωβρίου. Παρηλθεν ό μιν και παρηλθε και τό ήμισυ του Νοεμβρίου, του Μανροκορδάτου διαβουκολούντος τον Όμηρ Βρωώνη, προβάλλοντα προτάσεις παραδόσεως.

Εις την άλλην Ελλάδα συνελέγοντο στρατιώται και τροφάι διά να σωθή ή κινδυνεύουσα πόλις και, περί τή μέσα Νοεμβρίου, ύδραϊκά πλοία διέσπασαν τον άποκλεισμόν του Ίουσοφ πασά και άπεβίβασαν τροφάς και χίλους Πελοποννηνούς υπό τον Μανρομικάλην, τον Ζαΐμη, Λόντον και Δηλιγιάννην. Έμηνύθη εις τον Όμηρ Βρωώνη, ότι αν θέλη τό Μεσολόγγι να έλιθι να τό πάρη και τότε οι Τούρκοι έπιταν χίλιον λογιών φαρμάκι από δέ τους πολιορκουμένους:

Οι γεμετζήδες πολεμοΐν κανόνια και τρομπιτούνια, κ' οι στεργιανοί με τά σπαθιά στέζουν ξεγυμνομένα. Τεχνίταις και μπακαλίδες σαν φειδια μανισμένα, όζυγον τουφέκια φοβερά, τραβοΐν τά γιαταγάνια. Θάνατον δέν στοχάζονται, όζυγονται σαν λιοντάρια, τους Τούρκοις ανακράζουσι και τους περιγελοΐσι.

Τό φρούριον άνθίσταται ύπερήφανον και ό,τι κινδυνέουν τέως να πάθουν οι πολιορκουμένοι σπερούμενοι τροφών, κινδυνέουν ήδη να πάθουν οι πολιορκηταί.

Ό Όμηρ Βρωώνης ένόησεν ότι έπρεπε να έπιχειρήση κατι άποφασιστικόν. Αντι του προτέρου στρατηγήματος, στρατήγημα και αυτός.

Έμαθεν ότι μέρος της φρουράς είχε μεταβή άλλου διά να ενισχύση την επανάστασιν. Έγνώριζεν έξ άλλου, ότι την νύκτα των Χριστουγέννων οι χριστιανοί την εορτάζουν λειτουργούμενοι μέσα εις τας εκκλησίας.

Και άπεφάσισεν, όταν θα εορτάζετο ή σωτηρία του κόσμου,

να εορτάση αυτός τον θλεθρον του ήρωϊκού φρουρίου. Και λοιπόν:

Όμηρπασας εφώναζε, κράζει τους Άρβανίταις, Τσογονταριούς διαλεγτούς, τους Άλπασιαλίδες, Πούστε, Τσογονταριόι μου τ' Άλή πασα τσεράκια; Τώρα καρός στον πόλεμον διά να τιμηθοΐμεν, τώρα να καζαντίσωμεν και να μη τροστιασοΐμεν. Τιποτες δέν μας έμειναν άπ' τους Μεσολογγίταις, όλους μας έντροπιάσανε, Πολίταις κ' Άρβανίταις. Όλους τους όρκισθήκανε άμείτι Μουχαμέτη, Στο Μεσολόγι να έμβούν, να κάμουνε κιαμέτι. Ημέρα των Χριστουγέννων πρό του να ξεμερλώση.

Άπεφασίσθη να προηγηθούν τάγματα Άλβανών εις την έπίθεσιν, δύο δε χιλιάδες άλλον Τούρκων να τους άκολουθήσουν. Τό άλλο στρατεύμα ήτο έτοιμον διά βοήθειαν.

Δέν είνε όρισμένον ιστορικώς, πως οι Έλληνες έμαθον τό στρατήγημα. Ένας ψαράς πολλών εις τους Τούρκους τά ψάρια του τό ήκουσε και τό άνήγγειλεν εις τους πολιορκουμένους. Ό δουλος εκείνος, ό Έλλην, που ήκολούθει έξ ανάγκης τον Τουρκικόν στρατόν εώρτασε τά Χριστουγεννά του σώζον την Έπανάστασιν; Τό έμάντευσαν τό στρατήγημα από τας ύπόπτους κινήσεις των Τούρκων οι Έλληνες άρχηγοί; Τίς οϊδε;

Κτυποΐν τώρα οι κώδωνες των εκκλησιών διά την μεγάλην εορτήν. Οι Τούρκοι τους άκούουν και έτοιμάζονται.

Έτοιμάζονται και οι Έλληνες. Έγνώριζον εκείνοι ότι εις ώραν έθνικου πολέμου ή εδαε-στοτέρα προσφορά προς τον Θεόν είνε τό αίμα των έχθρόν. Αντι να δοξολογήσουν την Γέννησιν εις τας εκκλησίας, με ένα σημεϊον του Σταυρου την εώρτασαν εις τους προμαχόνας, άγρυπνοι και άναμένοντες.

Θά την διαλαλήσουν έως τά νέφη με του καρνοφιλλιοΐ τους βροντερούς ύμνους. Θα προσφέρουν αντι χρυσού και σμύνας και λβάνον, θυσίας αίματος από τας φλέβας των εις τον Χριστόν των. Δέν θ' άφίσουν να πικρανθή πάλιν ή Θεότης του με μίαν ήτταν του Σταυρου την νύκτα της Γεννησεώς του. «Άγνοι εις τό κρΐος», όπως λέγει τό ποιήμα, περιμένουν τους Άλβανούς.

Και εκείνοι: 'Αλλάξ, 'Αλλάξ! εφώναζαν, κ' έκαμαν τό γιορσοΐ και ή όρη των έπεσεν εις τους Μεσολογγίταις, ως βροίκοντο ξεχωριστοί από τους Μωραΐταις. Έκαναν ένα στοχασμόν, τους είχαν για ψαράδες, αυτοί όμως εφρέθησαν άνδρείοι παλληκαριδες. Οι Τούρκοι σκάλας έβαλαν ν' άναβουν στο γαντάκι.

Οι Άλβανοί αφέθησαν να προχωρήσουν μέχρι βολής πιστολίου. Τότε πυκνόν πυρ τους έδέρισε.

Κ' από βολαίς κ' από σπαθιαίς έπιταν σαν μπακαΐοι, πόσοι εσοκωθήκανε 'σ εκείνο τό γιορσοΐ τίς δύναται να στοχασθή και να τους αριθμήση; Από Έλληνες μόνον γνωστοί λίπτουν Μεσολογγίταις, και πεντακόσιοι χάρηκαν Γκιέιδες κ' Άρβανίταις. Ό πρώτος όνομαζόνταν Νικόλαος Κακούρης, όμοϋ κ' ό άλλος λέγονταν Γεώργιος ό Μικρούλης. Όλοι τους έλυπήθησαν, ότι ήσαν παλληκαρία, πολέμησαν και δυνατά, σαν φοβερά λιοντάρια. Διότι εσοκωθήκανε, τώρα μιν τους θρηνεΐτε: για την πατρίδα πέθανον, για τοΐτο συγχωρεΐτε. Όσοι στο γένος χάνονται δέν είνε ποθαμμένοι, άφίνουν όνομα καλόν και πάγον δοξασιμένοι.

Και τό προΐ τό: «Η Παρθένος σημερον» εψάλλετο θραυ-βευτικά, με διπλήν χαράν. Τό θεϊον Βρέφος εγεννήθη εκείνον τον χρόνον διά να σώση τό Μεσολόγγι.

ΔΗΜ. ΔΗΜΕΡ



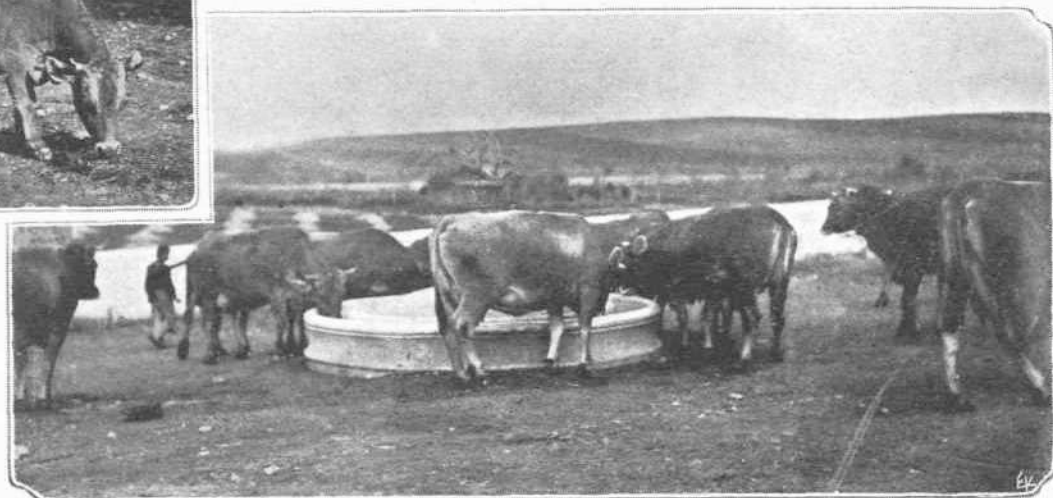
Ρορδα

Musical score for the hymn, featuring vocal lines and piano accompaniment. The score includes the title 'Ρορδα' and the lyrics in Greek. The music is written in a traditional style with various musical notations and dynamics.

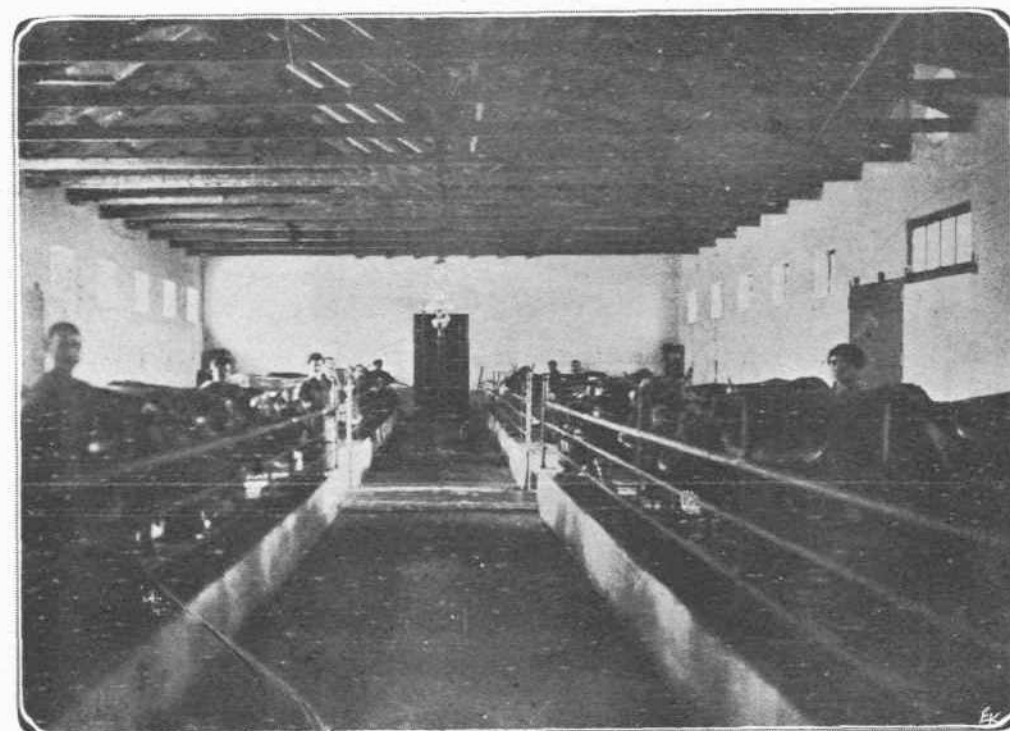


Η ΦΡΟΣΩ

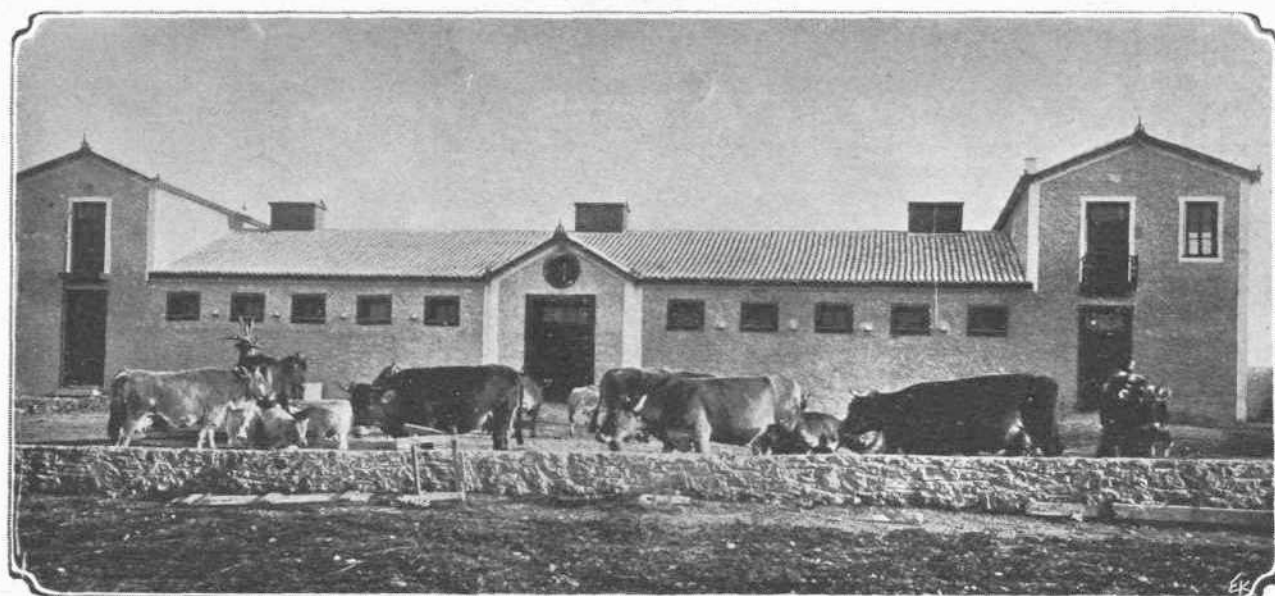
Από τα ωραιότερα ζώα του Χρυσάκη.



ΤΟ ΠΟΤΙΣΜΑ ΤΩΝ ΑΓΕΛΑΔΩΝ



ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΣΤΑΥΛΟΥ



ΠΡΟΣΩΠΙΣ ΤΟΥ ΒΟΥΣΤΑΣΙΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΑΥΛΗΝ ΤΟΥ

φειδονται. Καιτοι δεν καλλιεργουνται εδω τα ειδη αυτα οι Χρυσάκηδες τα εφύσζουν, τα εκλέγουν μόνοι των, τα φέρουν.

Δεν τελειώνουν όμως τα θαυμαστά διαμερίσματα. Έδω το Ιπποστάσιον. Έχει εν υπόστεγον δι' άμάξια. Επάνω αι κατοικία των σταυλιτών και ιδιαιτέρως η κατοικία του υιού Χρυσάκη, ο οποίος διατάται έχει και αυτοπροσώπως εποπτεύει και διευθύνει και κανονίζει τα πάντα μέχρι της ελαχίστης λεπτομερείας, κατά τους κανόνες και τους όρους της υγιεινής, της επιστήμης, ζών την θαυμασίαν εκείνην ζωήν του άνοιχτού άερος και ένθουσιαζόμενος άπαύτως με την ζωήν του αυτήν.

Και έπειτα το τμήμα της γαλακτοκομίας. Διαμέρισμα ένθου, άπαστρόπτον, με όλα τα χειρώδη διά την μετατροπήν του γάλακτος εις βούτυρον και διπλήν κρέμαν, και τυρί διπλής κρέμας. Συσκευαί διά φυγοκέντρον δυνάμειος άποχωρίζουσαι το βούτυρον έν το γάλακτος, αι οποιαί έξερτίουσαι την κωρύραν και τα άλλα δοχεία όπου οι γαλατάδες και ποιμένες δέχονται το γάλα. Άλλαι συσκευαί με κωλίνδρους ξυλίνους δδοντωτούς και κάδοι περιστρεφόμενοι ξυλίνου, έντός των οποίων παρασκευάζεται το θαυμάσιον κίτρινον βούτυρον της Άγγλιας, το άλατισμένον και ειδικά θερμομετρα διά να παρακολουθούν την θερμοκρασίαν και άραιόμετρα διά να γράφουσιν την πυκνότητα του γάλακτος, και φάρμακα πολυποικίλοι και προσωπικόν καθαροτάτον και ειδικώτατον και γύφο έντεθειμένα διάφορα γαλακτερά, τυριά, κρέμα, βούτυρα κίτρινα, βούτυρα λευκά, τυριά διπλής κρέμας όρεκτικώτατα και γαργαλιστικά.

Και η αύλή, η μεγάλη καθαρά αύλή χάριμα όφθαλμών και αυτή.

Ένα μαρμάρινον, στρογγύλον και μεγαλοπρεπές ποτιστήριον με άφθονον καθαρόν νερό άντλούμενον από δύο μαγγανοπήγαδα. Και γύφο δέκα πέντε μόσχοι θαυμαστοί σιευτοί, προϊόντα του βουστασίου και αυτοί.

✽

Και από αυτήν την ζωήν, την καθαριότητα, την τάξιν, την επιστημονικότητα, την φροντίδα, πηγάζουσιν τετρακόσαιο περίπου όκάδες γάλακτος, αυται τας οποίας πίνει η εκλεκτοτέρα τάξις, όλα αι μητέρες της ανωτάτης κοινωνίας μας.

Και αυτή η κοινωνία, η περιβάλλουσα με έμπιστοσύνην τους Χρυσάκηδες, τους Έθροπαίους πλέον γαλακτοκόμους, τους έπέβαλε την ίδρυσιν του Five o'clock. Πρό δέκα έτών ο καλός κόσμος δεν είχε ποϋ να πih το γάλα του, ποϋ να φάγη τα άγνά γαλακτερά του. Οι Χρυσάκηδες ίδρυσαν ένα σεμνόν ίδρυμα της λευκής λατρείας, εκείνο ποϋ τώρα εφύσζεται εις την όδον Φιλελλήνων, το άθόρυβον και καμψώτατον έντευ-



Ο ΥΙΟΣ κ. ΧΡ. ΧΡΥΣΑΚΗΣ

κτήριον του καλού κόσμου, όπου περνούν όλοι οι ξένοι διά να γνωρίσουν και σπουδάσουν την ανωτέραν μας τάξιν, όπως οι Έλληνες του έξωτερικού, οι γνωρίζοντες και έρχόμενοι να επισκεφθούν την πρωτεύουσάν, διά να συμπληρώσουν τας έντυπώσεις των θεωρούν άπαραίτητον να επισκεφθούν και το βουστασίον Χρυσάκη, μαζί με τα άλλα αξιοθέατα μέρη και μνημεία των Άθηνών.

Ο πατήρ του «Five o'clock» το βουστασίον, το όποιον θα μεταβληθή εις τελείαν φέρμαν, συμπληρώνει τώρα μίαν εικοσιπενταετίαν. Είκοσι πέντε έτη εργασίας ειρηνειδήτου, προοδευτικής, όηξικελεύθου, διαρκούς έστρετε να εορτασθούν, συμπληρούμενα, πανηγυρικώς.

Την άνοιξιν θα γίνη ο εορτασμός αυτός. Με μίαν έκθεσιν, διοργανωμένην επιστημονικώς, επίσημον. Έκθεσιν ζώων, προϊόντων γαλακτερών, τροφών διά τα ζώα, διότι, όπως είπομεν, οι Χρυσάκηδες εις την τροφήν διδουν μεγάλην σημασίαν, περί της προμηθειάν της δε άνδειχθήσαν εις άδθεντίας.

Η έκθεσις αυτή δεν θα δείξη τί έστι βουστασίον Χρυσάκη. Ότι αυτό εινε όμοιον, εφάμιλλον, καλλίτερον, είμπορεί να ειπή κανείς, από το εθροπαϊκά το γνωρίζουν οι Άθηναίοι, το βερβαίουν τα εικοσιπέντε χρόνια της ύποστηρικέως των, πλειοδοτούν δε η ίδρυσις των νέον σταύλων.

Η έκθεσις θα γίνη διά να διδάξη.

Να διδάξη πώς η εθροπειδήτος εργασία, η άγάπη προς αυτήν, η άμέριστος προσοχή, η πείρα και η επιστήμη επιβάλλεται άφ' ενός εις μίαν κοινωνίαν και εκτιμάται άπ' αυτήν, άναπτύσει δε τας μικράς εργασίας εις κολλοσιαίας επιχειρήσεις.

Οι Χρυσάκηδες κατέκτησαν και έμεγαλοποιήθησαν ήδη πρό πολλού εις τόν κλάδον των. Και εινε θαυμαστόν τοϋτο.

Ότι δεν έσταμάτησαν τας βελτιώσεις. Δεν έκουράσθησαν.

Είχον τέλειον βουστασίον. Έκτισαν τελειότερον. Είχον πρότερον την πείραν την μακράν. Προσέθεσαν την Έπιστήμη. Ήσαν οι πρω-

τεύοντες. Προσεπάθησαν να γίνουν οι άπολέμητοι και το κατόρθωσαν. Κατέκτησαν την γενικήν εκτίμησιν ως οι καλλίτεροι προμηθευταί γάλακτος. Δεν επανεπαθήσαν και, όπως το είπομεν, αυτός ο πατήρ Χρυσάκης, αυτός ο επιστήμων υιός, διευθύνουν την εις τας οικίας διανομήν του γάλακτος μόνοι των διά να προλαμβάνουν κάθε — αδύνατον άλλος όπως έχουν διοργανωμένα τα πράγματα — νοθείαν.

Έπειτα από όλα αυτα δεν εινε θαυμαστόν διατί οι Χρυσάκηδες θεωρούνται οι δημιουργοί της προόδου της γαλακτοκομίας εις τόν τόπον μας, διατί εινε οι έμπιστευμένοι προμηθευταί της εκλεκτής Άθηναϊκής τάξεως.





ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΔΟΝ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Η ΜΕΤΑΞΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ

Η ιστορία των προοδευουσών επιχειρήσεων είνε αληθινόν δίδαγμα εργασίας δια τόν τόπον μας, όπου ο επιχειρηματίας, διά να αναδειχθή, πρέπει να δημιουργήση έναντον μόνος του και εστερημένος πάσης προστασίας.

Είς τόν Πειραιά και είς την συνοικίαν Μανίνα επί της οδοῦ Ἐδπλοίας ἀριθ. 21, 23 και 25, λειτουργεῖ ἀθορύβως πρό 5ετίας μέγα ἀτμοκίνητον μεταξουργεῖον με παραγωγὴν 500,000 δραγ. κατ' ἔτος. Τὰς οδοὺς Ἐρμού και Σταδίου, ἔδω, κοσμοῦν δύο πλουσιώτατα καταστήματα είς τὰ ὁποῖα πωλοῦνται τὰ προϊόντα τοῦ Πειραιῶκοῦ ἐργοστασίου μοναδικῶ είς τὸ εἶδος του.

Τὰ ἐδημιούργησεν αὐτὰ ὁ κ. Στυλ. Παπαδόπουλος «εὐεργέτης τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς», κληθεὶς ἀπὸ τὸν καθημερινόν τύπον και ἀπὸ μικροῦ ὑπαλλήλου τῆς Ὑφαντουργικῆς Ἐταιρίας ἀναδειχθεὶς τοιοῦτος.

Μικρὸ παιδί ἠσθάνθη κλίσιν πρὸς τὴν ὑφαντουργίαν και ἔφυγεν είς τὸ Βέλγιον, ὅπου ἠσχολήθη με αὐτὴν και τὴν μεταξουργίαν ἐπὶ τρία ἔτη ἀριστεύσας είς τὴν ἐν Vervier Ὑφαντουργικὴν σχολήν. Συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του, εἰδικῶς με τὴν μεταξουργίαν ἀσοληθεὶς είς τὴν Λυὸν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς.

Καὶ ἰδοὺ τὸ μικρὸ παιδί ἐπιστημονικῶς γνώστης ἐνὸς κλάδου βιομηχανίας, ὁ ὁποῖος ἔχει μεγίστην σημασίαν δια τὴν Ἑλλάδα. Χάρις δὲ είς τὰς ἐπιστημονικὰς και πρᾶκτικὰς γνώσεις του προοδεῖει ἀλματικῶς καταστήσας συνάμα τὰ γνήσια μεταξωτὰ, προσιτὰ είς πάντας, πωλὼν ταῦτα είς τιμὰς πολὺ

χαμηλὰς λόγῳ τῆς μεγάλης αὐτοῦ παραγωγῆς ἐπιδικῶν μικρὸν κέρδος και μεγάλην κατανώωσιν.

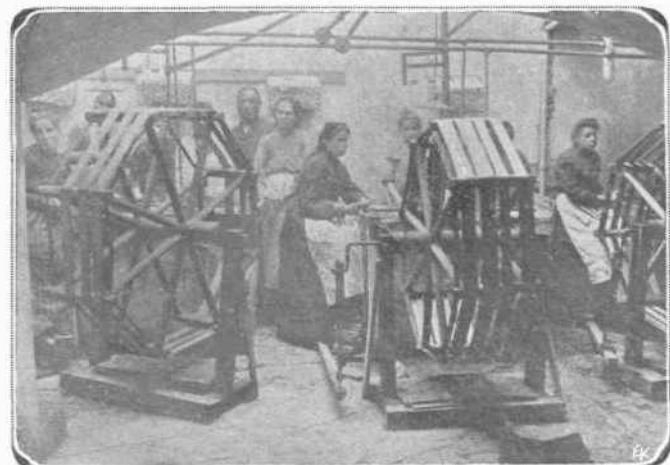
Ἐξέλιξιν ἀνδρὸς αὐτοδημιουργουμένου, ρέκτου, προοδευτικοῦ, ἐκ τῶν ὀλίγων ποῦ ἔχομεν.

Ἐπιστημονικωτάτη — ὡς ἐπιστήμων και ἐπιστήμων παρακολουθῶν δι' ἔτησιων είς Λυὸν Μιλάνον, Ζυρίχην κ.λ.π. Εὐρωπαϊκὰς πόλεις ταξειδίων τὰς προόδους τοῦ κλάδου του είνε και ὁ κ. Παπαδόπουλος—ἐπιστημονικωτάτη λοιπὸν ἡ διαίρεσις τοῦ ἐργοστασίου του.

Μετὰ τὸ δεξιὰ τῷ εἰσερχομένῳ πρᾶτήριον και τὸ ἀριστερὰ γραφεῖον, ἔξ διαμερίσματα δια τὸν ὁποῖον τὸ κοκκοῦλι γίνετα **ταφτὰς, φουλάρι, κλαδωτὸν μεταξωτὸν, ἀτλάξ, σαντακροῦ,** δι' ἄνδρας και γυναῖκας, **μανδύλια, σάρπες** κ.λ.π.

Κίνησις εργατῶν και εργατῶν, βόμβος μηχανῶν κινουμένων δια κλητηρίον δυνάμεως παραγομένης ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, ἐν ᾧ παράγεται και τὸ ἠλεκτρικὸν με τὸ ὁποῖον φωτίζεται τοῦτο, ἀλλὰ και τᾶξις και προσοχή και ἐπιβλεψις είς ὅλα τὰ διαμερίσματα.

Με τελειώτατα μηχανήματα είς τὸ πρῶτον ἔξ αὐτῶν, τὸ ἑλληνικὸν κοκκοῦλι — ὁ κ. Παπαδόπουλος μεταχειρίζετα ἀποκλειστικῶς ἑλληνικὰ κοκκοῦλια—δίδει τὴν μέταξιν δια μηχανημάτων ἀληθινὰ θαυμαστῶν. Τὸ δεῦτερον διαμέρισμα τὴν κατεργάζεται ἐπιστημονικῶς και τὸ τρίτον ἐκτελεῖ τὸ στρίψιμον. Τὸ



Η ΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ



Η ΑΠΟΘΗΚΗ

ἐπόμενον διαμέρισμα είνε δια τὴν βαφήν, ἐκτελουμένην με προσοχὴν ἀμέριστον.

Ἀκόμη δὲν ἐφθάσαμεν είς τὸ ὕφασμα τὸ θαυμαστὸν δια τὸ ὁποῖον ὑπερηφανεύετα ἡ βιομηχανία μας. Πέμπτον διαμέρισμα είνε ἐκεῖνο είς τὸ ὁποῖον, ἀπὸ πεπειραμένους ἐργάτας

Είς τὸν τόπον μας, τὸν ξενολάττην, εὐτυχῶς τὰ ἑλληνικὰ μεταξωτὰ προτιμῶνται πάντοτε. Ἴσως διότι και οἱ ξένοι τὰ προτιμοῦν.

Ὅπως δὴποτε, τὸ βέβαιον είνε ὅτι ὁ κ. Παπαδόπουλος παράγει 80,000 πήχεις, **ταφτᾶδων** μόνον, κατ' ἔτος ἐκτὸς τῶν ἄλλων εἰδῶν ἧτοι Crepe-de-chine, φουλάρια είς μεγάλην συλλογὴν κλαδῶν δια φορέματα και ἐν γένει πᾶν σχετικὸν εἶδος με τὴν βεβαιότητα ὅτι είς τὸ μέλλον ἡ παραγωγή θὰ αὐξηθῇ σπουδαίως συνεπεία τῆς ζήτησεως και τῆς ἐκ τῶν ἐλαρχιῶν και τῆς ἐκ Τουρκίας και Αἰγύπτου, ἰδίως ἔξ Ἀλεξανδρείας. Ἐδῶ είς τὰς Ἀθήνας ὁ κ. Παπαδόπουλος ἠναγκάσθη νὰ ἔχη δύο ὑποκαταστήματα ἐν είς τὴν ὁδὸν Ἐρμού ἀριθ. 87 και ἐν είς τὴν ὁδὸν Σταδίου ἀρ. 57.

Αἱ βιτρίναι τῶν καταστημάτων αὐτῶν δίδουν μίαν ἰδέαν τῆς ποιότητος τῶν ὑφασμάτων τοῦ κ. Παπαδοπούλου. Δὲν είνε ὅμως περιττὸν νὰ ἔξαρθῇ ἡ ἐπιστημονικότης τῆς ἐργασίας του και αἱ ὀλονὲν εἰσαγόμενα βελτιώσεις αἱ ὁποῖαι ἔκαμον ἀσυναγώνιστον τὸ ἐργοστάσιον Παπαδοπούλου. Κάθε ταξειδίον τοῦ διευθυντοῦ του είς τὴν Εὐρώπην και μία τελειοποίησις, και ἐν νεώτερον μηχανήμα, και μία πρόδοσις ἀλματικῆ.

Εὐθιγία λοιπὸν και καλὴ ποιότης τοῦ εἶδους ἔκαμον ὥστε νὰ παραγωνίζωνται πλέον τὰ εὐρωπαϊκὰ μεταξωτὰ. Καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως, ὡς πλουτοπαραγωγικὴ δύναμις, και ἀπὸ



Ο Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ

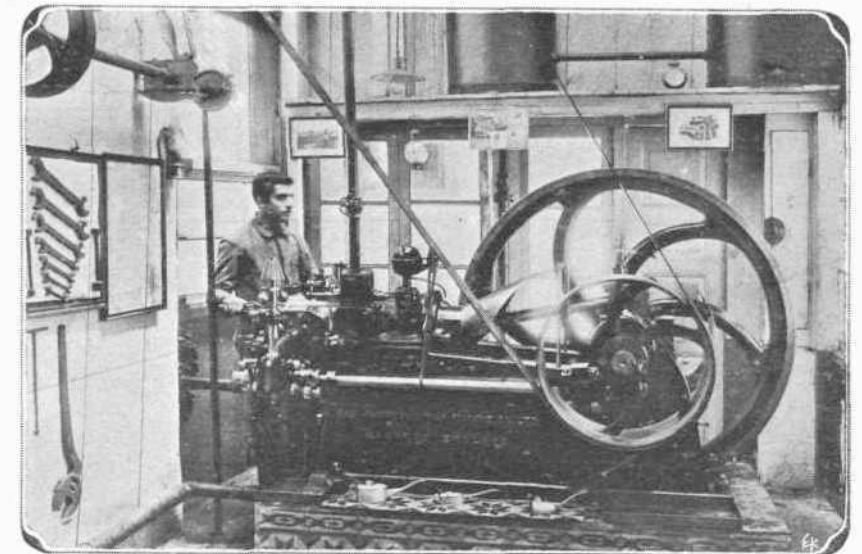
και ἐργατίδας ἡ μέταξιν θὰ παρασκευασθῇ είς τὸ **στημόνι** και τὸ **ὑφάδι**. Ἡ μέταξιν είνε ἐπιστήμη πλέον δια νὰ ὑφανθῇ.

Εἰσάγεται είς τὸ ἔκτον τμήμα τοῦ ἐργοστασίου. Τὸ μεγαλύτερον και τὸ μεγαλοπρεπέστερον. Είς τοὺς **ἀργαλειούς**. Εἶνε θαῦμα ἀληθινὸν οἱ ἀργαλειοὶ τοῦ κ. Παπαδοπούλου, οἱ τελειοτάτου συστήματος. Ἐκατὸν πενήκοντα ζεύγη χειρῶν τοὺς παρακολουθοῦν και τοὺς διευθύνουν είς τὴν μεταβολὴν τῶν στιβόντων μεταξίνων νημάτων είς ὠραία ὑφάσματα.

Τὸ μεταξωτὸν σας είνε πλέον ἔτοιμον. Τὸ ἔνδυμα τῆς κάμπης τὸ τελευταῖον ἔγινεν ἔνδυμά σας και κόσμημά σας ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Παπαδοπούλου.

Αἱ εἰκόνες μας παρουσιάζουν τὸ ἐργοστάσιον. Ἡ περιγραφή αὐτὴ ἄς χρησιμεύσῃ δια νὰ μάθετε τί μόχθοι χρειάζονται δια νὰ φορέσετε μίαν εὐμορφὴν σεμιζέτταν και νὰ κρατῆτε ἕνα καλὸ μανδύλι.

Καὶ ἄς χρησιμεύσῃ ἀκόμη δια νὰ δευχθῇ τὸ θαυματουργὸν τῆς δυνάμεως αὐτῆς ποῦ λέγεται ἐργασία και τὸ κολοσσαῖον τῆς δημιουργίας ἐνὸς τοιοῦτου ἐργοστασίου, οἷον τὸ τοῦ κ. Σ. Παπαδοπούλου ὁπερ ἐπαξίως ἐτιμήθη είς διαφόρους σοβαρὰς ἐκθέσεις δια χρυσοῦν μεταλλίων και διπλωμάτων τιμῆς. Ἑλληνοδότης δὲ ἐγένετο ὁ ἴδιος είς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν Ἀθηνῶν τοῦ 1902.



Η ΚΙΝΗΤΗΡΙΟΣ ΓΚΑΖΟΜΗΧΑΝΗ

τῆς ἄλλης, ὡς δοτὴρ ἄρτου και ἐργασίας είς ἑκατοντάδας οικογενειῶν είς Πειραιά και είς τοὺς τόπους τῆς παραγωγῆς τοῦ κοκκοῦλιου, ὁ κ. Παπαδόπουλος είνε ἀπὸ τοὺς μεγαλειέτερους παράγοντας τῆς προόδου τῆς βιομηχανίας μας.





Ο ΠΛΟΥΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Να χροιάζεται τις από τας Αθήνας μέχρι της Αλεξανδρείας, ήτοι δι' απόστασιν 510 ναυτικών μιλίων, τριάνοντα έξι μέχρι τεσσαράκοντα ώρας, τώρα κατά τας άρχάς του εικοστού αιώνος, είνε προφανώς στίγμα μέσα εις την γενικήν πρόοδον του αιώνος μας.

Και είνε σήμερον στίγμα αν ληφθή υπ' όψει ότι ή ναυπηγική και ή μηχανουργική έχουν επιτύχει ταχύτητας διπλασίας και τριπλασίας τών εν χρήσει, ήτοι ταχύτητας 28 και 32 ναυτικών μιλίων καθ' ώραν, διά τα πολεμικά σκάφη με τεργητούς έλκυσμούς.

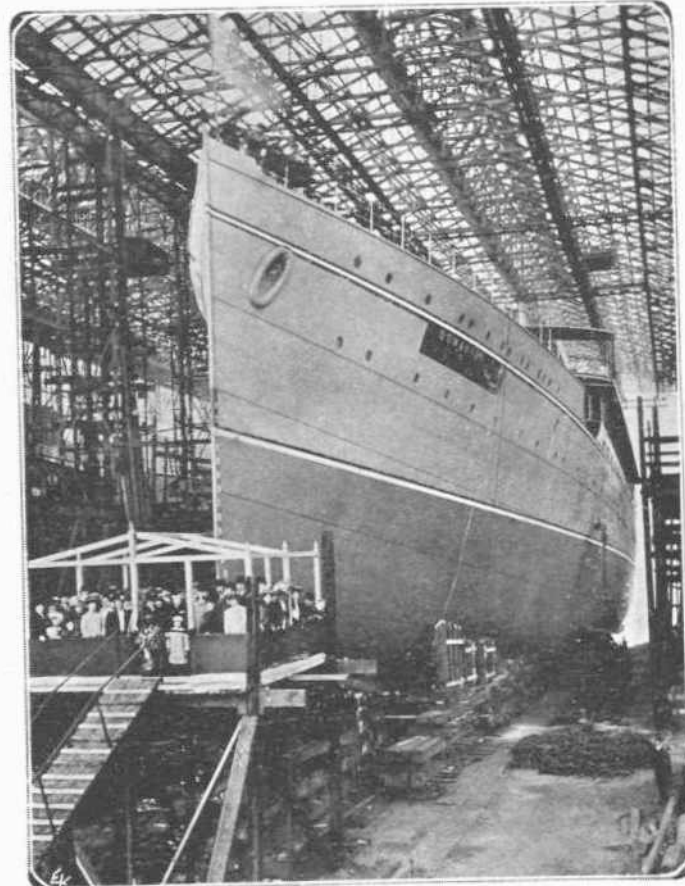
Είνε άλλθες ότι τών ταχυτήτων τούτων τα πολεμικά σκάφη κέκλινται να κάμουν χρήση εν δεδομένη στιγμή, καταδιώξεως ή φυγής ή εν γενεί έσπευσμένης τινος κινήσεως και συνήθως χρησιμοποιούν μέσιν τινά ταχύτητα, **αναπαντιών** καλουμένην 18—20 μιλίων, άλλ' είνε επίσης άλλθες ότι τιαυτή ταχύτης 18—20 μιλίων δεν είνε πλέον ασυνήθης τι και ότι τα μεγάλα ταχυδρομικά σκάφη έχουν κανονίσει τα 18 και 20 μιλια καθ' ώραν ως συνήθη ταχύτητα κατά τους πλόας των.

Δεν είνε ή στιγμή κατάλληλος και ό χώρος επαρκής διά να αναπτυχθώσιν από τών σελίδων τούτων τα αίτια, ως εκ τών οποίων ή ελληνική άτμοπλοία δεν είνε εις θέσιν να παρακολουθήσῃ τας έξω προόδους, δεν έπεται όμως εκ τούτου ότι δεν πρέπει να χωρετισθή υπ' ήμῶν ευφροσύνης τὸ γεγονός ότι αι 48 ώρας του από από Πειραιώς μέχρις Αλεξανδρείας πλοῦ ήλαττώθησαν εις 28 μόνον.

Η επιτυχία αὐτή οφείλεται εις την Χεδιβικήν Έταιρίαν, ήτις πρό τινος περιελθούσα εις χείρας Άγγλων κεφαλαιούχων αναδιοργανώθη τελείως και εὐρύνει τας εργασίας της προσπαθούσα διονέν να ανταποκρίνεται πλείοτερον εις τας προσδοκίας και τας συμπαθείας με τας οποίας την περιβάλλον.

Πράγματι τα 18 σκάφη της, τα οποια διασχίζουν τα ύδατα της Ανατολής από του Πειραιώς, της Σμύρνης, της Μυτιλήνης, και της Κωνσταντινουπόλεως, μέχρι της Τσεδδας, της Υαμπώ, του Σουακειμ, Χοντείντα και του Άδεν, ξετιμῶντο ανέκαθεν διά την άριστείαν των, την ταχύτητα και την καθαριότητά των.

Ο «Ποργίσι» Αμπάς, τόνων 2,200 με ταχύτητα 16 μιλίων, με χώρον δι' 70 άτομα α' θέσεως και 40 β', ή «Καίρα» όμοια με αυτόν, ή «Ισμαίλια», ή «Μίνιε», τὸ «Άσσουάν», τὸ «Κοσσειό», ή «Ντακαλίε», τὸ «Φαγιούμ», τὸ «Μεντζάχ», τὸ «Μαριούτ», τὸ «Ραχμανιέ», τὸ «Κανέ», ή «Μαχάλλα», τὸ «Μισσιό», τὸ «Νεγκιά», τὸ «Χαρπιέ», τὸ «Γαλλιουμπιέ» και ή «Υαμπώ», ὄν τα 13 πρώτα έχουν χωρητικότητα από 1500—3700 τόνων είνε σκάφη ταχέα και πολυτέλη.



ΤΟ "ΟΣΜΑΝΙΕ", ΚΑΘΕΛΚΥΜΕΝΟΝ ΕΚ ΤΗΣ ΕΣΧΑΡΑΣ ΤΟΥ

Άλλ' ή ταχύτης τών 14 και τών 16 μιλίων την οποίαν ανέπτυσσον ό «Ποργίσι» Αμπάς, ή «Καίρα» και ή «Ισμαίλια» εις τας γραμμάς Κων/πόλεως, Πειραιώς και Αλεξανδρείας έθεωρήθη ανεπαρκής και ή εταιρία προσέβη εσχάτως εις την ναυπήγησιν νέον σκάφους. Καί εν φ' αι ελληνικάί εταιρία συναγωνίζονται προς άλλήλας διά τών τιμών μέχρις έξτελεσισμού ή «Χεδιβική Έταιρία» συναγωνίζεται προς τας άλλας εις την ταχύτητα και εις την εντέλειαν της εγμαρείας.

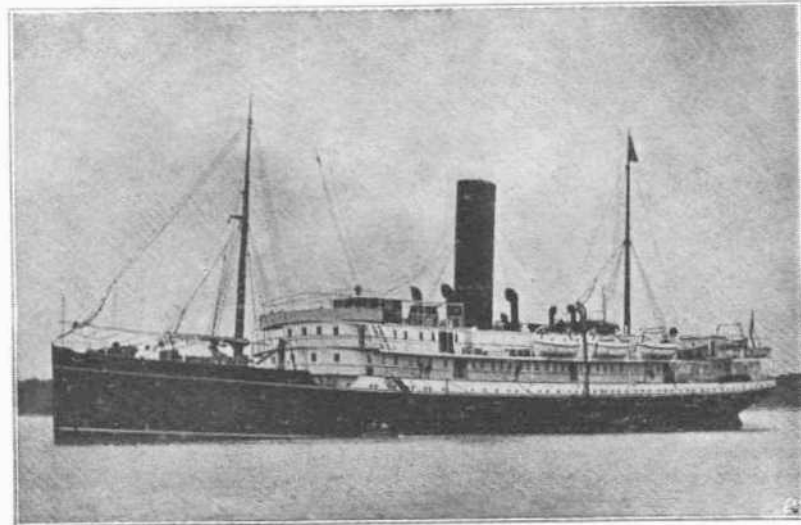
Τὸ «Όσμανιέ», τὸ νέον σκάφος της, ὅπερ έτελει τώρα την γραμμήν Κωνσταντινουπόλεως, Σμύρνης, Πειραιώς, Αλεξανδρείας και τανάπαλιν έδωκε κατά τας δοκιμάς 21 μιλίων ταχύτητα και ταξειδεύει με 18 μιλια την ώρα, ήτοι τα 510 μιλια μεταξύ Πειραιώς και Αλεξανδρείας τα διανύει εντός 28 ὡρών!

Έναυπηγήθη εν Wallsend και καθεικύνθη την 9 Μαΐου του 1906.

Θαύμα ιδέσθαι τὸ «Όσμανιέ». Τεράστιον εις μήκος, τεράστιον εις πλάτος, γιγαντιαίον εις ύψος. Μία καταγωγός οὐρανόψης και χονδρή, προδίδουσα άμέσως την γοργότητά του. Εις τας πλευράς εὐρείαι παραφωτισδες άμέτρητοι εις μίαν σειράν και άλλια παρακάτω. Έπάνω τὸ κατάστρωμα, έπίμηκες ὑπόστεγον και άλλο ὑπερκείμενον, τὸ λεγόμενον άγγλιστί «Tween deck».

Πρός την πρόνμαν οι θαλαμισκοι τών αξιωματιῶν του σκάφους.

Έπειτα τὸ «Σμόνιν ροῦμ» ή αΐθουσα του καπνιστηρίου, αΐθουσα εδοντάτη, με βαρύτεμον τάπητα, και βαρυντοτέραν έπίπλωσιν. Τραπεζάκια μικρά και καθίσματα αναπαντιώτατα, καναπέδες, καθρέπται, παραπε-

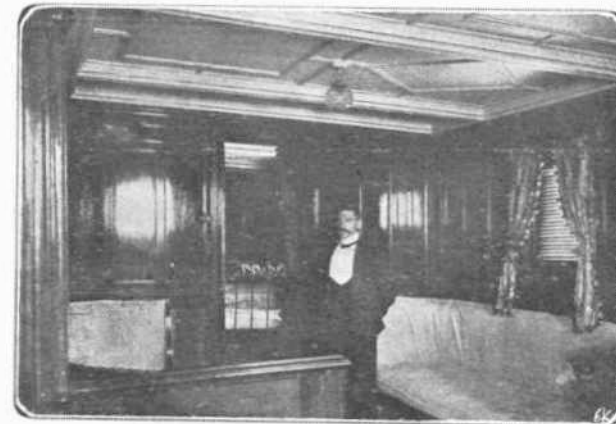


ΤΟ ΔΙΠΛΕΙΚΟΝ "ΟΣΜΑΝΙΕ", ΤΗΣ ΧΕΔΙΒΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

τάσματα, φυτά τών τροπικῶν άνεμιστήρες και θερμοζή. Όχοιόν εις τὸ πλευρόν του τα πολυτελέστερα σαλόνια.

Μία κλίμαξ έστρωμένη με καουτσού οδηγεί προς τὸ ὑπόστεγον ὅπου οι θαλαμισκοι τών επιβατῶν της α' θέσεως και τα λοιπά διαμερίσματα. Μία άλλη θύρα από του καταστρώματος οδηγεί απ' εὐθείας εις τὸ εσωτερικόν. Ένα σαλόνια πρώτον περιχορηγον με καναπέδια και κάτοπτρα και φρονιξοειδή. Άνωθεν άεραγωγός μεγάλος και μία κλίμαξ διπλή εξ εκάτερας τών θυρών τών πλευρῶν φέρει προς τα κάτω. Δεξιά ένας διάδρομος και εν ώραύτατον δωμάτιον εὐρό με αναπαντιώτατα καθίσματα, άνεμιστήρας κ.λ. Τὸ αναγνωστήριον «Reading Room». Τραπεζάκια μικρά και βιβλιοθήκη πλουσία. Παρέει άλλη σάλα κατακλιζομένη από τὸ φῶς της ημέρας, ή «Μουσικ Ροῦμ» ή αΐθουσα της μουσικής. Κυανούς τάπη, καναπέδες, κλειδοκώμβαιον, ὅπου φιλόμονοι επιβάται δύνανται να παίζουν και άκούουν κοντσερτάκια, άσματα κ.λ.

Κάτω άριστερά οι θαλαμοι εις δύο διαδρομούς, άρρετα εὐρείς με κλίνας δυναμένας να κλεισθῶν, με άνάκλιτρα, με τάπητας βαρυντίμους, εὐάεροι και φωτεινοί. Δεξιά εστιατόριον, εις ὅλον τὸ πλάτος του σκάφους και σχεδόν μέχρι της πρώρας



ΤΟ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΤΟΥ "ΟΣΜΑΝΙΕ,,

φθάνον. Δύναται να περιλάβη 170 άτομα εις δύο έπιμήκεις τραπέζας και εις δεκατέντε άλλα μικρά τραπέζια. Γύρω γύρω ὡραία παραφωτισδες με πετάσματα, ὡραίος τάπη, άνθη εις τας γωνίας και εις βάζα.

Έπάνω έπειτα, εις τὸ τελευταίον πάτωμα, τὸ «privé», διαμερίσματα ιδιαίτερον, εντελῶς ξεχωριστόν, από τα λοιπά διαμερίσματα προωρισμένον δια πρόγκλας, πασσάδες, μεγατάνες Αιγυπτίους και τούς μεγάλους μας. Σύγκειται από δύο πέτρυγας εκάστη τών οποίων άπαρτίζεται από ένα θαλαμον εδοντάτον περιλαμβάνοντα από μίαν πολυτελεστάτην κλίνην χρυσοκόσμητον, με πλουσία πετάσματα κ.λ. και ένα προθάλαμον με ὡραίους καναπέδες. Τάπητες, έννοείται, και τα λοιπά χροιώδη, μπάνιο, νιπήρ.

Και εις μίαν γωνίαν ή θερμοζή με θυρίδας, από τας οποίας διαχέεται γλυκεία θαλπωρή, μόλις τας άνοίξη τις. Άφροῦ δε διαπλευση τὸ μέχρι Κρήτης διάστημα, τότε παύει ή αποστολή της θερμοζής και άρχίζει ή λειτουργία τών άνεμιστήρων.

Κάτω από την πρώτην θέσιν εὐρίσκειται ή δευτέρα. Σχεδόν τα αυτά διαμερίσματα. Θαλαμοι δι' έβδομήκοντα εξ άτομα, λουτήρες, άνεμιστήρες, τάπητες, καθρέπται, εστιατόριον, καπνι-

στήριον, ὅλα καθαρότατα, άπαστρόπτοντα και προσωπιζόν προθυμάτατον, κατά τὸ πλείστον εξ Έλλήνων, μαθημένον εις την άγγλικήν πειθαρχίαν και εις την άγγλικήν έθιμοτυλίαν.

Ίσως δεν θα είναι υπερβολή αν εΐπη τις ότι τὸ «Όσμανιέ» με την 4040 τόνων χωρητικότητά του, με την 18 μιλίων



Η ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

κανονικήν ταχύτητά του, με τας θαυμασίας μηχανάς του, με τὸν φανταστικόν διάκοσμόν του, τὸν ὅποιον μόνον εις τα πρώτης γραμμής ξενοδογεία της Εὐρώπης βλέπει κανείς, με την εὐστάθειάν του εις τὸν σάλον και την τριανμίαν, χωρίς εις τας αναλόγους διαστάσεις του και με τὸ προτέρημα ότι ως εκ του ὄγκου του ή ταχύτης του ή μεγάλη δεν κραδαίνει τὸ σκάφος και ό δοῦπος τών δύο διδύμων ἐλκίων του οὐδὲ καν ακούεται, ἴσως δεν είναι υπερβολή αν εΐπη κανείς ότι τὸ «Όσμανιέ» είναι ό ιδεώδης τύπος τών ταχυδρομικῶν άτμοπλοίων, ὅπως δεν είναι υπερβολή, αλλά πραγματικότης ότι εστοίχισεν εκατόν δώδεκα χιλ. λιρῶν στερλινῶν, ήτοι περί τα 3,000,000 φρ. χρ.



ΤΟ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ

Φαντάζεται πλέον πᾶς τις, τί γίνεται με τούς Αιγυπτίους ὀμογενείς οι ὅποιοι γνωρίζουν τὸ «Όσμανιέ». Περιμένουν και αναβάλλον ενίοτε την αναχώρησιν των μέχρις ὅτου έβῃ ή σειρά του. Όπερ δε σπουδαιότερον: Η Χεδιβική Έταιρία ναυπηγεί ήδη δύο άλλα σκάφη του τύπου του «Όσμανιέ», διπλέικα επίσης και της αὐτης ταχύτητος!



ΕΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ



ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ
(Ο κ. Α. Μαρινόπουλος — Ο Νομάρχης Ἀττικῆς
κ. Ι. Κονδάρης)

Ἐπὶ τὰ φαρμακείον δὲν εἶνε Ἰ μόνον ἐπιχείρησις. Εἶνε ἴδρυμα ἐνδιαφέρον τὴν κοινωνίαν ὀλοζήλον συντελοῦν εἰς τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ εἰς τὴν παραγωγήν τῆς δημοσίου ὑγιεινῆς.

Ἐπὶ αὐτὰς τὰς ἀρχὰς ἡ «Εἰκονογραφημένη» κρίνει λόγον ἄξιον ν' ἀφιερῶσιν μίαν σελίδα τῆς διὰ τὰ φαρμακεία τοῦ κ. Δημ. Α. Μαρινόπουλου, τὸ παλαιόν, τὸ ἀνεγνωρισμένον, τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Σόλωνος καὶ Ζωοδόχου Πηγῆς, τὸ διεθυνόμενον παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ του Π. Μαρινόπουλου, ἐπίσης διακεκριμένου μορφώσεως ἐπιστήμονος, ἱδρυθὲν τῷ 1893 (Ἀρ. Τηλεφ. 264), καὶ τὸ νέον, τὸ εὐρωπαϊκώτατον, τὸ ἱδρυθὲν τῷ 1906 ἐν τῇ ὁδῷ Φιλελλήνων ἀρ. 6 (ἀρ. Τηλ. 556).

Τὸ πρῶτον τέλειον, εὐρύτατον, πλουσιώτατον ἐξυπηρετεῖ ἀπὸ ἐτῶν ὄχι μόνον τὴν ἐκτεταμένην συνοικίαν τῆς Νεαπόλεως

ἀλλὰ καὶ ὅλους ὅσοι ἐπιθυμοῦν πρόσφατα, ἡγνυμένα, μετ' εὐσυνειδησίας καὶ προσοχῆς παρεσκευασμένα φάρμακα.

Ὁ κ. Μαρινόπουλος ὁμοῦς, δημιουργήμα ἑαυτοῦ, προσδευτικὸς συνεπῶς, ἐπιζητῶν τὴν θεράπειαν, τὴν ὅσον ἐνεσι ἀνετιότεραν τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν, κατανοῶν ταύτας πληρέστατα ὡς ἐπιστήμων ἄριστος, μὴ ἔχον προορισμὸν ἐμπορικὸν μόνον, ἱδρυσε καὶ δεύτερον φαρμακείον, τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελλήνων.

Εἶνε ἀληθινὰ ἀριστοκρατικὸν καὶ εὐρωπαϊκὸν τὸ νέον φαρμακείον. Εἰς ὅλα του. Εἰς τὴν πολυτελεστάτην ἐπιπλοσίον του, εἰς τὴν διοργάνωσίον του, εἰς τὰ τμήματά του.

Ἔως ἀκόμη καὶ εἰς τὸ κουδούνι τὸ νυκτερινόν. Ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα καὶ δι' αὐτὸ θὰ ἀναφέρομεν καὶ διὰ τὸ κουδούνι αὐτό. Τὸ νέον φαρμα-



Η ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

κείον διανυκτερεῖ καθημερινῶς. Ὁ πελάτης πιέζει τὸ ἠλεκτρικὸν κομβίον διὰ νὰ ἀνοίξῃ ὁ ὑπάλληλος. Καὶ διὰ νὰ μὴ ἀγωνιά, διὰ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃ ἂν ἠκούσθῃ, ἀνάπτει ἀμέσως ἑσῶθεν ὁ ὑπάλληλος μίαν ἐξωτερικὴν ἠλεκτρικὴν λυχνίαν καὶ ὁ πελάτης πληροφορεῖται ὅτι ἠκούσθῃ.

Ἐπειτα δεξιὰ τὸ χημεῖον. Ἐν ἐργαστήριον θανμασιὸν εἰς τὸ ὅποιο ἐπιστημονικώτατα γίνονται αἱ παντὸς εἶδους χημικαὶ ἐργασίαι, αἱ διάφοροι παντὸς εἶδους ἀναλύσεις, αἱ εἰς τὸ ἰδιαίτερον μικροβιολογικὸν τμήμα γινόμεναι, οὖρων, πτυέλων, αἵματος, γάλακτος.

Ἐξω ἡ πλάστιγξ, ἡ πρωτότυπος, διὰ τὴν ὁποίαν τόσα ἐγράφησαν καὶ διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἱατροὶ τῆς ἐκλεκτοτέρας μας κοινωνίας στέλλουν τοὺς πελάτας τῶν καὶ ἰδίως τὰς πελάτιδάς τῶν νὰ παρακολουθοῦν τὴν ἀξομείωσιν τοῦ βάρους τοῦ σώματός των. Τελειοτάτη ἡ πλάστιγξ παραδίδει, ἀφοῦ τὸ τυπώσῃ, μόνη τῆς τὸ βᾶρος τοῦ ζυγισθέντος. Διὰ τὰ μικρὰ ἢ παρακολούθησις τοῦ βάρους ἀποτελεῖ ὄρον ἀνατροφῆς ἀπαράβατον.

Ἄλλο τμήμα ἔπειτα. Τὸ «μονταίν» τμήμα. Ἀφοῦ ὁ κ. Μαρινόπουλος ἀνέλαβε νὰ ἱδρύσῃ φαρμακείον εἰς τὴν ἀριστοκρατικώτεραν συνοικίαν ἔπρεπε πρὸ παντὸς νὰ φροντίσῃ διὰ τὸ ὥραϊον φύλον. Καὶ ἐφρόντισε πραγματικῶς. Διὰ τὴν καλλονὴν του ἐν πρώτοις. Τὸ τμήμα ὑγιεινῆς τῶν Κυριῶν περιλαμβάνει τὰς νεοτάτας δι' αὐτὰς σκευασίας, τὰ ἀπαραίτητα τῶν ἀντικείμενα, τὰ ἐπιστημονικῶς ὁμοῦς παραδεδεγμένα.

Ὁδὲ σταματᾷ ἐδῶ ἡ πρόνοια τοῦ φαρμακείου Μαρινόπουλου διὰ τὰς κυρίας. Τὰ τελευταῖα καὶ πλέον «μοντέρν» ἀρώματα, πούδρας, βαφὰς τριχῶν ἀβλαβεῖς, ἀποψιλωτικά καὶ κολώνια ἀκόμη τὰ φέρει ὁ κ. Μαρινόπουλος ἀπ' εὐθείας ἐκ τῶν παγκοσμιωτέρων φήμης ξένων ἐργοστασιῶν.

Εἰσηλθόμεν εἰς τὸ στάδιον τῆς προληπτικῆς, οὕτως εἰπεῖν, δράσεως τοῦ φαρμακείου Μαρινόπουλου καὶ ἄς ἐξακολουθήσομεν μετὰ τὸ νωτικὰ

φάρμακα, μετὰ τὰ ἀντισηπτικά, μετὰ τὴν κόριν δὲ καὶ τὰ ἐλιξήρια διὰ τὰ οὖλα καὶ τοὺς ὀδόντας, σκευασίας τοῦ ἰδίου ἡγνυμένης ἐπιτυχίας.

Καὶ θάλαμον πρῶτον βοηθειῶν ἀκόμη περιέχει τὸ νέον του φαρμακείον καὶ ἔπειτα καὶ τμήμα ἀποστειρώσεως διὰ τὰς ἐσωτερικὰς του ἐργασίας, πρὸς ἀποστείρωσιν τῶν διὰ τὰ φάρμακα φελῶν π.χ. καὶ διὰ τὰς κοινωνικὰς. Κλίβανοι ἀπολυμαντικοὶ δι' οἰκίας καὶ δωμάτια, (δι' ὕγρως φορημόλης) κλίβανοι πρὸς ἀπολύμανσιν δωματίου ἀσθενοῦς διὰ θυμελαίου ἢ ἄλλης οὐσίας, κλίβανοι δι' ἀντισηπτικά εἶδη, βάμβακα, γάζαν, ἐπιδέσμοις, ἐνδύματα κ.τ.λ.

Θὰ εἴπομεν ὀλίγα διὰ τὴν ἐν τῷ φαρμακείῳ παραγωγήν τοῦ ὀξυγόνου τοῦ χρησιμεύοντος δι' εἰσπνοάς. Εἰς πάσαν στιγμὴν ὁ ἱατρός σας δύναται νὰ εὐρῇ ἀσχοῦς ὀξυγόνου καθαρωτάτου χημικῶς.

Οἱ ὄρροι ἀντιδιφθερικοί, ἀντισηπτικοί, ἀντισηπτικοί καὶ ἄλλοι παντὸς εἶδους εἶνε πρόσφατοι. Τὰ μηχανήματα διὰ τὰς δι' αὐτῶν ἐνεσεις, τελείως ἀντισηπτικά, αἱ φύσινγγες (Amoules), αἱ ζῶναι διὰ τὴν κοιλίαν, τὰ μηχανήματα διὰ μασσάς, ὅλα ἀπὸ τὰ καλλίτερα ἐργοστάσια.

Ἐννοεῖται ὅτι τοιοῦτον φαρμακείον θὰ προσεῖλκεν ἐνωρὶς τὴν ἐκτί-



ΜΙΑ ΓΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΖΥΓΟΝ

μησιν τῶν ξένων ἐργοστασιῶν καὶ ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν στέλλουν κατ' εὐθείαν τὰ *ειδικότητάς των* (specialités) διαρκῶς ἀνανεοῦντα τὰς παρακαταθήκας των, ὡς γίνεται καὶ μετὰ τὰ *μεταλλικὰ ὕδατα* ξένα καὶ ἐλληνικά, ἀλλὰ δὲ ὡς ὁ περίφημος οἶκος Burrough Wellcome and Co ἀνέθηκεν εἰς τὸν κ. Μαρινόπουλον τὴν ἀποκλειστικὴν τῶν ἀντιπροσωπειῶν. Ὁ τελευταῖος ἠθρεῖς οἶκος εἶνε ὁ παράγων τὰ περίφημα «Tabloids», ἢτοι τὰς παστίλλιας, αἱ ὁποῖαι ὑπὸ μορφῆν εὐληπτον, εὐμετακόμιστοι εἰς ἀκριβεστάτας δόσεις περιέχουν παντὸς εἶδους φάρμακον ἢ σκευασίαν.

Ὁ κ. Μαρινόπουλος δὲν ἐκουράσθη. Παρέδωκεν εἰς χρῆσιν τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας τὸν «Ὀἶνον Κολὰ σιδηροῦχον» γενικῶς γενόμενον δεκτὸν καὶ τὸ «Γαλάκτωμα Μουροννελίον» τὸ περιέχον ἐκτός τοῦ ὑγειοπαρόχου ἐλαίου καὶ σκευασίας τοιαύτας, ὥστε καὶ εὐγεστον νὰ τὸ καθιστοῦν καὶ τονωτικώτερον.

Καὶ διὰ τοὺς ... νεκροὺς τώρα. Καὶ δι' αὐτοὺς ἐφρόντισεν ὁ κ. Μαρινόπουλος. Εἶνε γνωστὸν πόσον δύσκολος εἶνε ἡ ταριχεύσις καὶ ἔννοεῖ πᾶς τις τὰς συνεπείας τῆς ἀποτυχίας μᾶς τοιαύτης. Ὁ κ. Μαρινόπουλος ἀπεφάσισε διὰ τοῦτο καὶ ἱδρυσεν ἴδιον τμήμα ταριχεύσεων μετὰ ὅλας τὰς ἐγγυήσεις ἐπιτυχίας τῆς θλιβεράς αὐτῆς ἐγγυήσεως. Τὸ τμήμα αὐτὸ τὸ διεθύνει—αὐτὴ εἶνε ἡ καλλίτερα ἐγγυήσις—καθηγητῆς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου, ὁ εἰδικὸς τῆς Ἀνατομίας, κ. Γ. Σκληροῦδος.

Εἶνε αὐτὰ μία ὠρὰ σκιαγραφία τοῦ ἱδρυμάτος τὸ ὅποιο φέρει τὸν μετριόφρονα τίτλον «Φαρμακείον Μαρινόπουλου».

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» δὲν συνιστᾷ πλέον φαρμακείον διεθυνόμενον ἀπὸ ἐπιστήμονα, ὅστις δι' ὑπερδεκαπενταετοῦς ἐργασίας ἀπέκτησε τὴν ἐμπειροσύνην τῆς κοινωνίας μας καὶ τὴν ἐκτιμῆσίν της, ἐξάφει μόνον τὴν ἰδρυσίον του ὡς γεγονός κοινωνικόν.



ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ